

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

สาขาเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ

ที่ ศค ๑/๒๕๕๓

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักสารสนเทศการค้าในประเทศ
กรรมการค้าภายในเกี่ยวกับข้อเท็จจริงการดำเนินธุรกิจขายเหล้าฟ่งเปียร์

ผู้อุทธรณ์

: นายจักริน

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักสารสนเทศการค้าในประเทศ กรรมการค้าภายใน

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๒ ถึงผู้อำนวยการสำนักสารสนเทศการค้าในประเทศ กรรมการค้าภายใน ขอข้อมูลรายละเอียดที่บ่งถึงพฤติกรรมการขายเหล้าฟ่งเปียร์และรายละเอียดข้อเท็จจริงที่นำมาสู่การวินิจฉัยของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเมื่อปี ๒๕๔๓ เฉพาะที่สามารถทำให้เข้าใจพฤติกรรมการขายเหล้าฟ่งเปียร์และคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

สำนักสารสนเทศการค้าในประเทศ กรรมการค้าภายในมีหนังสือ ส่วนที่สุด ที่ พณ ๐๔๐๗/๔๑๖๐ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๒ ถึงผู้อุทธรณ์ว่า คณะกรรมการพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของกรรมการค้าภายในมีมติให้เปิดเผยเฉพาะสรุปมติของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๔๓ เท่านั้น แต่พฤติกรรมการขายเหล้าฟ่งเปียร์และรายละเอียดข้อเท็จจริงที่นำมาสู่การวินิจฉัยของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการหรือการดำเนินงานของผู้ประกอบธุรกิจที่ตามปกติจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ซึ่งต้องห้ามเปิดเผยตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ และเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่นตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นอกจากนี้ การเปิดเผยความเห็นของกรรมการแต่ละท่าน ทำให้รู้ว่าท่านใดมีความเห็นอย่างไร กระทบต่อความเป็นอิสระในการพิจารณา ทำให้กระบวนการปฏิบัติงานตามกฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพตามนัยมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงไม่อาจเปิดเผยได้

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวและชี้แจงประกอบการ

คำวินิจฉัย ที่ ศค ๑ /๒๕๕๓

อุทธรณ์ได้ความโดยสรุปว่า พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙ ได้กำหนดให้บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียหรือไม่ มีสิทธิเข้าตรวจดู ขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร ไม่ว่าจะเป็นมติคณะรัฐมนตรี หรือมติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมายที่ให้ระบุรายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการพิจารณาจากหน่วยงานของรัฐได้ การที่คณะกรรมการพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของกรมการค้าภายในปฏิเสธการให้ข้อมูลนั้น เป็นการวินิจฉัยที่คลาดเคลื่อน เนื่องจากข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการหรือการดำเนินการขายเหล้าฟ่งเบียร์ เป็นข้อมูลซึ่งทราบกันโดยทั่วไปในบรรดาผู้ประกอบการประเภทเดียวกัน จึงไม่มีลักษณะที่ผู้ประกอบการจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย อีกทั้งการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวย่อมทำให้ประชาชนหรือผู้ประกอบการอื่นโดยทั่วไปมีความเข้าใจและทราบถึงข้อเท็จจริง แนวคิดและคำวินิจฉัยของคณะกรรมการโดยละเอียด ซึ่งย่อมส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายของรัฐมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในทางตรงกันข้ามหากหน่วยงานของรัฐไม่เปิดเผยข้อมูลให้ประชาชนโดยทั่วไปเข้าใจถึงการประกอบธุรกิจอันมีลักษณะดังกล่าวว่ามีลักษณะอย่างไร การบังคับใช้กฎหมายก็ย่อมเสื่อมประสิทธิภาพ เนื่องจากประชาชนโดยทั่วไปอาจจะไม่รู้ได้ว่าการกระทำในลักษณะอย่างไรเป็นความผิด หากคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า การเปิดเผยข้อมูลเป็นการกระทบต่อความเป็นอิสระในการพิจารณา ทำให้กระบวนการปฏิบัติงานตามกฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ ก็ควรจะมีวิธีการให้ข้อมูลอย่างอื่นที่เหมาะสม เช่น การไม่เปิดเผยชื่อของกรรมการที่วินิจฉัยข้อเท็จจริงและมติของแต่ละท่านก็ย่อมที่จะกระทำได้ อีกทั้ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิท่านหนึ่งในคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ยังได้พิมพ์เผยแพร่ข้อเท็จจริงรายละเอียดและคำตัดสินของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า กรณีขายเหล้าฟ่งเบียร์ (คดีเบียร์ช้าง) ไว้อย่างละเอียดในหนังสือ “คำอธิบายและกรณีศึกษาพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ.๒๕๕๒” (หน้า ๓๑๒-๓๑๔) ดังนั้น จึงเป็นเครื่องพิสูจน์ได้ว่า ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวสามารถเปิดเผยแก่สาธารณชนทั่วไปให้รับทราบได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาเศรษฐกิจและการคลังของประเทศซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “คณะกรรมการวินิจฉัย ฯ” ได้พิจารณาอุทธรณ์แล้วเห็นว่า กรณีดังกล่าว หน่วยงานของรัฐได้ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ผู้ได้รับการปฏิเสธมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ตามพระราชบัญญัติข้อมูล

คำวินิจฉัย ที่ ศค ๑/๒๕๕๓

ข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนั้น จึงรับอุทธรณ์ไว้เพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามนัยมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

ข้อเท็จจริงจากการชี้แจงของผู้ที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการวินิจฉัย ฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรรับฟังข้อมูลและข้อเท็จจริงจากผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา จึงมีมติให้เชิญผู้อุทธรณ์ ผู้แทนกรมการค้าภายใน มาให้ถ้อยคำและชี้แจงข้อเท็จจริง สรุปการชี้แจงได้ดังนี้

๑. ผู้อุทธรณ์ชี้แจงได้ความโดยสรุปว่า เป็นทนายความประจำอยู่ที่สำนักงานจักรินและเพื่อน ลูกความของสำนักงานทนายความของตนรายหนึ่งถูกพนักงานสอบสวนกล่าวหาว่ามีการกระทำความผิดลักษณะเป็นการบังคับซื้อทางอ้อม เพราะจัดจำหน่ายสุราในกระเช้าของขวัญปีใหม่ เมื่อต้นปี ๒๕๕๒ อันถือว่าเป็นความผิดตามมาตรา ๓๐ อนุ ๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ คดียังอยู่ในชั้นพนักงานสอบสวน ผู้อุทธรณ์ต่อสู้ว่าการกระทำของลูกความตนไม่มีลักษณะเป็นการบังคับซื้อ แม้ว่าเรื่องนี้จะยังไม่มีแนวคำพิพากษาของศาลฎีกาวินิจฉัยไว้เป็นบรรทัดฐาน แต่ผู้อุทธรณ์เข้าใจว่าคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าได้เคยวินิจฉัยไว้แล้วว่าอะไรเป็นการบังคับซื้อตามพระราชบัญญัติแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๕๒ ผู้อุทธรณ์จึงต้องการข้อมูลดังกล่าวเพื่อให้พนักงานสอบสวนนำไปเปรียบเทียบประกอบการพิจารณาว่าการกระทำของลูกความผู้อุทธรณ์ไม่มีลักษณะเป็นการบังคับซื้อ ด้วยเหตุดังกล่าวผู้อุทธรณ์จึงได้ขอข้อมูลจากกรมการค้าภายใน อย่างไรก็ตามการที่กรมการค้าภายในเปิดเผยเฉพาะสรุปมติที่ประชุมนั้นทำให้ผู้อุทธรณ์ไม่สามารถเอาไปใช้ประโยชน์ได้ จึงต้องการสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องเกี่ยวกับรายละเอียดข้อเท็จจริงที่นำมาสู่การวินิจฉัยของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป โดยไม่ประสงค์ทราบชื่อคณะกรรมการฯ

๒. ผู้แทนกรมการค้าภายในชี้แจงด้วยวาจา และหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ พณ ๐๔๐๗/๕๐๖๘ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ สรุปได้ว่า ตามที่ผู้อุทธรณ์ขอข้อมูลรายละเอียดที่บ่งถึงพฤติกรรมการขายเหล้าฟ่งเปียร์และรายละเอียดข้อเท็จจริงที่นำมาสู่การวินิจฉัยของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเฉพาะที่สามารถทำให้เข้าใจพฤติกรรมและการวินิจฉัยของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าได้นั้นเป็นข้อมูลที่ปรากฏอยู่ในรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการการศึกษากรณีร้องเรียนเกี่ยวกับการกีดกันธุรกิจเปียร์และสุรา

คำวินิจฉัย ที่ ศค ๑/๒๕๕๓

ครั้งที่ ๔-๑๐/๒๕๕๓ และรายงานการประชุมคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ครั้งที่ ๓-๔/๒๕๕๓ ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของกรมการค้าภายใน ได้มีมติไม่เปิดเผย เนื่องจากเป็นข้อมูลเกี่ยวกับกิจการหรือการดำเนินงานของผู้ประกอบธุรกิจที่ตามปกติจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผยตามนัยมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผยหรือเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่นตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อีกทั้งการเปิดเผยความเห็นของคณะกรรมการแต่ละท่านทำให้รู้ว่าท่านใดมีความเห็นอย่างไร กระทบต่อความเป็นอิสระในการพิจารณาทำให้กระบวนการปฏิบัติงานตามกฎหมายในอนาคตของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าและคณะอนุกรรมการที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพตามนัยมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ อีกด้วย

อย่างไรก็ตามข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ เป็นข้อมูลที่อยู่ในรายงานการประชุมของคณะอนุกรรมการการศึกษากรณีร้องเรียนเกี่ยวกับการกีดกันธุรกิจเบียร์และสุรา ครั้งที่ ๙-๑๐/๒๕๕๓ และรายงานการประชุมคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ครั้งที่ ๓-๔/๒๕๕๓ ที่กรมการค้าภายในเคยเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวต่อผู้อุทธรณ์ (บริษัทบุญรอด บริวเวอรี่ จำกัด) ตามมติของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ (คำวินิจฉัยฯ ที่ ศค ๖/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕) แล้ว

นอกจากนี้กรมการค้าภายในได้มีหนังสือ ลับ ด่วนที่สุด ที่ พณ ๐๔๐๒/๑๔๐๓ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ซึ่งแจ้งเพิ่มเติม เพื่อประกอบการพิจารณาดังนี้

๑) รายงานการประชุมคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าและรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการการศึกษากรณีร้องเรียนเกี่ยวกับการกีดกันธุรกิจเบียร์และสุรานั้นมีข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับกิจการหรือการดำเนินงานของผู้ประกอบธุรกิจทั้งสองซึ่งตามปกติจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผยอันตนได้ล่วงรู้มาจากการปฏิบัติหน้าที่ตามนัยมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งหากผู้ใดเปิดเผยจะมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ อย่างไรก็ตามการเปิดเผยข้อมูลจะไม่ใช่ความผิดตามกฎหมายดังกล่าว หากเป็นการเปิดเผยในการปฏิบัติราชการหรือเพื่อประโยชน์ในการสอบสวนหรือเป็นการพิจารณาคดี

คำวินิจฉัย ที่ ศค ๑/๒๕๕๓

ดังนั้น หากผู้ใดเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว หากไม่เข้าข่ายกเว้นใน ๓ กรณีนั้น ก็จะเป็นความผิด ต้องรับโทษตามกฎหมายดังกล่าว

๒) ตามมาตรา ๑๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นเรื่องที่กฎหมายให้ความคุ้มครองหน่วยงานของรัฐที่ไม่จำเป็นต้องเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารนั้น ดังนั้น การที่ผู้ใดหรือหน่วยงานใดเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว ก็จะไม่ได้รับความ คุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

๓) ขณะนี้มีการร้องเรียนการจำหน่ายสุราฟ่งเบียร์ในทำนองเดียวกันมายัง สำนักงานคณะกรรมการการการแข่งขันทางการค้า กรมการค้าภายใน และอยู่ระหว่างเสนอ เรื่องต่อคณะกรรมการการการแข่งขันทางการค้าเพื่อพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ตามพระราชบัญญัติการการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ดังกล่าวให้แก่ผู้ถือหุ้นในครั้งนี้ก็อาจเกิดผลกระทบต่อรูปคดีที่อยู่ระหว่างดำเนินการได้

ข้อเท็จจริงที่คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พึงเป็นยุติ

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ได้พิจารณาข้อเท็จจริงซึ่งประกอบด้วยคำอุทธรณ์ คำชี้แจงของผู้อุทธรณ์ คำชี้แจงเป็นหนังสือและด้วยวาจาของกรมการค้าภายในถึงเหตุผล ในการไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ประกอบกับข้อมูลข่าวสารที่ขอให้จัดส่งมาแล้ว ปรากฏ ข้อเท็จจริงดังนี้

๑. ผู้อุทธรณ์ขอข้อมูลรายละเอียดที่บ่งถึงพฤติกรรมการขายเหล้าฟ่งเบียร์ และรายละเอียดข้อเท็จจริงที่นำมาสู่การวินิจฉัยของคณะกรรมการการการแข่งขันทางการค้า เฉพาะที่สามารถทำให้เข้าใจพฤติกรรมการขายเหล้าฟ่งเบียร์และการวินิจฉัยของคณะกรรมการฯ โดยไม่ประสงค์ทราบชื่อคณะกรรมการการการแข่งขันทางการค้า

๒. กรมการค้าภายในได้เปิดเผยเฉพาะสรุปมติของคณะกรรมการการการแข่งขัน ทางการค้า เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๓ และปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ พฤติกรรมการขายเหล้าฟ่งเบียร์และรายละเอียดข้อเท็จจริงที่นำมาสู่การวินิจฉัยของ คณะกรรมการการการแข่งขันทางการค้าโดยชี้แจงว่า ข้อมูลตามอุทธรณ์เป็นข้อมูลที่อยู่ในรายงาน การประชุมคณะกรรมการการศึกษากรณีร้องเรียนเกี่ยวกับการกีดกันธุรกิจเบียร์และสุรา ครั้งที่ ๙-๑๐/๒๕๕๓ และรายงานการประชุมคณะกรรมการการการแข่งขันทางการค้า ครั้งที่ ๓-๔/ ๒๕๕๓ ที่กรมการค้าภายในเคยเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวต่อผู้อุทธรณ์ในครั้งก่อน (บริษัทบุญ รอดบริวเวอรี่ จำกัด) ตามมติของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ (คำวินิจฉัยฯ ที่ ศค ๖/๒๕๕๕ เมื่อ

คำวินิจฉัย ที่ ศค ๑/๒๕๕๓

วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕) นอกจากนั้น ขณะนี้มีการร้องเรียนการจำหน่ายเหล้าพ่วงเบียร์ ในทำนองเดียวกันมายังสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า กรมการค้า ภายใน และอยู่ระหว่างเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการสอบสวนตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวให้แก่ผู้อุทธรณ์ในครั้งนี้อาจเกิดผลกระทบต่อรูปคดีที่อยู่ ระหว่างดำเนินการได้

ประเด็นที่จะต้องพิจารณา

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ได้พิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ประกอบกันแล้ว เห็นว่าข้อมูลที่ผู้อุทธรณ์ต้องการให้เปิดเผยนั้นเป็นข้อเท็จจริงตาม รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการการศึกษากรณีร้องเรียนเกี่ยวกับการกีดกันธุรกิจเบียร์และ สุรา ครั้งที่ ๙-๑๐/๒๕๕๓ และรายงานการประชุมคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ครั้งที่ ๓-๔/๒๕๕๓ ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารที่กรมการค้าภายในเคยเปิดเผยต่อผู้อุทธรณ์ ในครั้งก่อน(บริษัทบุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด) แล้ว ตามมติของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ (คำวินิจฉัยฯ ที่ ศค ๖/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕) ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ จึงเป็นข้อมูลที่กรมการค้าภายในเคยเปิดเผยมาแล้ว อย่างไรก็ตามประเด็นที่คณะกรรมการ วินิจฉัยฯ จะต้องพิจารณาและวินิจฉัย 3 ประเด็น คือ

๑. ข้อมูลตามอุทธรณ์เป็นข้อมูลข่าวสารที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย หรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น ตาม มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่

๒. การเปิดเผยข้อมูลตามอุทธรณ์จะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อม ประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๖) แห่ง พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่ อย่างไร

๓. การเปิดเผยข้อมูลตามอุทธรณ์จะมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานตาม กฎหมายของกรมการค้าภายในหรือไม่ เพียงใด

การวินิจฉัย

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ข้อมูลตามอุทธรณ์ ตามที่ปรากฏในรายงานการประชุม คณะอนุกรรมการการศึกษากรณีร้องเรียนเกี่ยวกับการกีดกันธุรกิจเบียร์และสุรา ครั้งที่ ๙-๑๐/ ๒๕๕๓ และรายงานการประชุมคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ครั้งที่ ๓-๔/๒๕๕๓ โดย รายงานการประชุมฯ ดังกล่าวเป็นการสรุปข้อเท็จจริงที่ได้จากการศึกษาตรวจสอบและ

คำวินิจฉัย ที่ ศค ๑/๒๕๕๓

ผลการพิจารณาของคณะอนุกรรมการศึกษากรณีร้องเรียนเกี่ยวกับการกีดกันธุรกิจเบียร์และสุราของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ซึ่งมีได้เป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการหรือการดำเนินงานของผู้ประกอบธุรกิจอันเป็นข้อเท็จจริงตามปกติของผู้ประกอบธุรกิจจะพึงสงวนไว้ ไม่เปิดเผย ตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๕๒ แต่อย่างไร อีกทั้งบทบัญญัติมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ไม่ใช่บทบัญญัติห้ามคณะกรรมการวินิจฉัยฯ เปิดเผยโดยเด็ดขาด แต่เป็นบทบัญญัติที่ให้เป็นดุลยพินิจของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ที่จะเปิดเผยข้อมูลใดๆ ได้ แม้ว่าข้อมูลดังกล่าวจะมีกฎหมายห้ามมิให้เปิดเผยก็ตาม นอกจากนี้ข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารที่กรรมการค้าภายในเคยเปิดเผยมาแล้ว ตามมติของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ (คำวินิจฉัยฯ ที่ ศค ๖/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๕)

ประเด็นที่สอง คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การเปิดเผยข้อมูลตามอุทธรณ์จะไม่ทำให้การปฏิบัติงานตามกฎหมายของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าและคณะอนุกรรมการฯ เสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่ประการใด แต่กลับเห็นว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนี้จะทำให้สาธารณชนรับทราบถึงการทำงานของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าว่า มีหลักเกณฑ์และเหตุผลอย่างไร และจะทำให้ทราบว่า คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ได้พิจารณากรณีการขายเหล้าฟ่งเบียร์อย่างโปร่งใสและเป็นธรรมหรือไม่ ซึ่งเป็นผลดีต่อการปฏิบัติงานและการพัฒนางานของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าอีกด้วย

ประเด็นที่สาม คณะกรรมการวินิจฉัยฯ เห็นว่าข้อมูลตามอุทธรณ์เป็นข้อมูลที่คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ได้เคยวินิจฉัยให้เปิดเผยมาแล้วตั้งแต่ปี ๒๕๔๕ (คำวินิจฉัยฯ ที่ ศค ๖/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๕) ประกอบกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นการวินิจฉัยประเด็นข้อกฎหมายซึ่งขณะนั้นยังไม่มีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับอำนาจเหนือตลาด แต่ขณะนี้ได้มีประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๐ แล้ว ดังนั้นการเปิดเผยข้อมูลตามอุทธรณ์จึงไม่มีเหตุที่จะกระทบต่อการปฏิบัติงานของกรรมการค้าภายในแต่อย่างใด

คำวินิจฉัย ที่ ศค ๑/๒๕๕๓

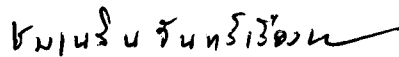
ดังนั้น เมื่อคำนึงถึงประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้อง การปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะประกอบกันแล้ว คณะกรรมการวินิจฉัยฯ จึงเห็นว่าข้อมูลตามอุทธรณ์เป็นข้อมูลที่สามารถเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ แต่ให้ปกปิดชื่อกรรมการที่แสดงความคิดเห็น

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ จึงมีคำวินิจฉัยให้กรมการค้าภายในเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการการศึกษากรณีร้องเรียนเกี่ยวกับการกีดกันธุรกิจเปียร์และสุรา ครั้งที่ ๙-๑๐/๒๕๕๓ และรายงานการประชุมคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ครั้งที่ ๓-๔/๒๕๕๓ พร้อมทั้งสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องให้แก่ผู้อุทธรณ์ เว้นแต่ชื่อกรรมการที่แสดงความคิดเห็นให้ปกปิดไว้

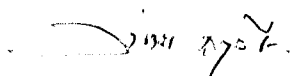
ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์พิเศษ ประสิทธิ์ โฉวีไอลกุล)

กรรมการ

(ศาสตราจารย์พิเศษ ชมเพลิน จันทรเรืองเพ็ญ)

กรรมการ

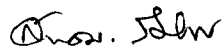
(นางสาวภัทรา สุกุลไทย)

คำวินิจฉัย ที่ ศค ๑/๒๕๕๓

(นายวีระชัย เตชะวิจิตร)

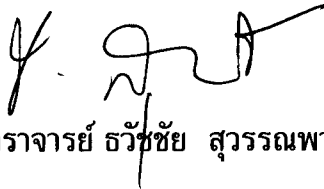
กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ สหณ รัตนไพจิตร)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ สหณ รัตนไพจิตร)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธีรชัย สุวรรณพานิช)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๓

หมายเหตุ รองศาสตราจารย์ นิพนธ์ พัวพงศกร ได้ขอถอนตัวจากการเป็นองค์คณะในการพิจารณาวินิจฉัยกรณีอุทธรณ์นี้ เนื่องจากดำรงตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการแข่งขันทางการค้าในขณะนั้น